

JE LI KNJIGA LJEKOVITA ILI I KNJIZI TREBA LIJEKA

Ovogodišnja je tema, u skladu s vremenom u kojemu živimo bila *Ljekovita moć knjige*, (o)smišljena u nastojanju da odgovore na teška pitanja koja nas muče u ovom razdoblju i društvenih i intimnih kriza, pokušamo pronaći u knjigama

Manifestacija Noć knjige koja je pokrenuta je 2012. godine, sa svrhom da potakne kulturu čitanja i uvažavanje knjige kao civilizacijskog i kulturnog dosega te dati poticaj razgovoru o statusu i važnosti knjige u suvremenom društvu, ove je godine doživjela svoje jubilarno, deseto izdanje. Povod toj manifestaciji jesu Svjetski dan knjige i autorskih prava (23. travnja) te Dan hrvatske knjige (22. travnja), a ove godine njezin je okvir Godina čitanja, proglašena odlukom Vlade Republike Hrvatske.

Organizatori Noći knjige su Zajednica nakladnika i knjižara Hrvatske gospodarske komore, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba, Udruga za zaštitu prava nakladnika – ZANA, portal za knjigu i kulturu Moderna vremena Info, Knjižni blok – Inicijativa za knjigu te Hrvatska udruga školskih knjižničara, a manifestaciju je i ovaj put podržala Udruga za zaštitu prava nakladnika – ZANA, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Hrvatska gospodarska komora i Grad Zagreb. Manifestacija se, potaknuta iskustvima i uz pomoć organizatora u Hrvatskoj, od 2014. godine održava i u Sloveniji i Crnoj Gori.

Ovogodišnja je manifestacija bila, dakle, jubilarna – deseta – i odvijala se u znaku pandemije koronavirusa pa su se i programi odvijati uglavnom online, ali je bilo i onih „uživo“ i to često u parkovima, uz rijeke, more, na platoima knjižnica, na trgovima i ulicama, čak i na brodovima i u vlakovima.

Ovogodišnja je tema, u skladu s vremenom u kojemu živimo bila *Ljekovita moć knjige* – sa zaštitnim licem pripovjedačice ljekovitih priča babuškom Knjiguškom – (o)smišljena u nastojanju da odgovore na teška pitanja koja nas muče u ovom razdoblju i društvenih i intimnih kriza, pokušamo pronaći u knjigama. Da se (i) to može, svjedoče nagrađeni učenički radovi na ovogodišnjem natječaju *Ljekovita lektira!*

Ovogodišnjem nacionalnom slavlju knjige prigodnim programima pridružilo se čak više od 300 škola, vrtića i drugih ustanova iz kulture i znanosti, 130 knjižnica i 120 knjižara, a zanimljive programe imale su i bolnice, dječji domovi, domovi za starije i mnogi drugi. Programi će se odvijati online te uživo i to često u parkovima, uz rijeke, more, na platoima knjižnica, na trgovima i ulicama, čak i na brodovima i u vlakovima.

Ivan Rodić

LJEKOVITA LEKTIRA

U povodu ovogodišnje Noć knjige, organizacijski odbor te manifestacije, u suradnji s Hrvatskom udrugom školskih knjižničara proveo je nagradni natječaj *Ljekovita lektira* na kojemu su pravo sudjelovanja imali svi učenici osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj. Tročlano povjerenstvo – Vanja Jurilj (Hrvatska udruga školskih knjižničara), Goranka Braim Vlahović (Hrvatska udruga školskih knjižničara) i Iva Perković (Moderna vremena), odabralo je devet pobjedničkih radova, po tri u svakoj kategoriji:

Učenički radovi osnovnih škola (od 1. do 4. razreda):

Intervju s Knjiguškom, Petra Štok, Marta Žnidarić, Vita Zubić, Lea Sopek, Franka Ivanjko, Hana Šimunić – medijska skupina 4. b razreda Osnovne škole Ljudevit Gaj, Krapina, mentorica Suzana Pracalčić

Ljekovita lektira, Franko Vočanec, 4. razred Osnovne škola Ivana Gundulića, Zagreb, mentorica Henrieta Herjavec Rubčić
Ja, hrabrica, Lota Periša, 1. razred Osnovne škola Grigor Vitez, Osijek, mentorica Marija Purgar

Učenički radovi osnovnih škola (od 5. do 8. razreda):

Lektira-song, Mirka Matuša Popović, 8. razred Osnovne škole Vladimir Bosnar, Stubičke Toplice, mentorica Blanka Doko

Miris knjige, Ema Ivana Santini, 6. razred Osnovne škole Mladost, Zagreb, mentorica Iva Šišak

Put u Namiju kao lijek protiv usamljenosti i nesigurnosti u sebe, Ena Bagavac, 7. razred Osnovne škole Montovjerna, Dubrovnik, mentorica Hajdi Hajdić Vičan

Učenički radovi srednjih škola (od 1. do 4. razreda):

Starac i more, Dalia Hamer, 4. razred Gimnazije Josipa Slavenskog, Čakovec, mentorica Zlatka Grahovec Soldat

Larpurlartizam jagme ili Sapere aude, Ema Ugarković, 4. razred Hotelijersko turističke škole u Zagrebu, mentorica Dijana Jerković Križan

Moja najdraža knjiga, Tin Šmerek, 4. razred Ekonomske, trgovačke i ugoštiteljske škole, Samobor, mentorica Marina Komet, prof.

LEKTIRA-SONG

Dragi čitatelju,
da ti napišem stih il' dva,
ili da ovu lektirnu pjesmu
malo produljim ja?

Za sve one što su marljivi u školi,
sve vas poštar Kolbaba voli.
Nestašni u školici
šalju tisuću „bum“ Tomici.

Za sve hrabre i one što im je od lektire ponekad muka,
tu su Petar Pan i kapetan Kuka.
A svako dijete što se do knjižnice tuka,
pročitati Divljeg konja neće mu biti frka.

Da se što više složne prebroji djece
navija cijela Družba Pere Kvrzice.
Za sve one što u bajke vjeruju,
priče iz davnina na tom području djeluju.

A za sve uzorite klinge i klinceze
nema ljepše priče od Sretnog princa ili princeze.

Oduvijek je za sve zaljubljene
najbolja priča bila ona Romea i Julije,
a za sve one što ljubav još traže,
neka im u ponoć kora od jabuke put pokaže.

Za svakog tko se protiv nepravde bori,
Anne Frank mudre riječi zbori.
Onome, pak, tko ne vidi boje,
Bijeli klaun objasniti će kako stvari stoje.

Svakome koga život umara,
knjiga drugačiji pogled na svijet otvara.

Čitatelju moj,
stigli smo do kraja škole i songa.
Čitaj, osjećaj, razmišljaj, stvaraj!
Iz knjižnice te osmašica pozdravlja.

Mirka Matuša Popović, 8. razred
Mentorica: Blanka Doko, prof.
stručna suradnica knjižničarka
Osnovna škola Vladimir Bosnar, Stubičke Toplice

KAKO KNJIGA LIJEČI

Povjerenstvo je odlučilo dodijeliti i dodatnu nagradu – za najbolji ulomak iz pristiglih radova! To je završni dio teksta Elise Marčinko iz Srednje talijanske škole u Rijeci o knjizi Bilješke jedne gimnazijalke, a govori upravo o onim osjećajima koje dobra knjiga i prava ljekovita lektira pobudi kod osjetljivog čitatelja:

Sjećam se prvog puta kad sam zavirila pod korice te knjige, pamtim osjećaje koji su me zapljusnuli čitajući priču te gotovo obične gimnazijalke, koja se probija kroz život kako samo zna i umije. Valovi plača i smijeha, ljutnje i strepnje, sreće i nostalgije, pogađaju me poput plamenih jezika davno zaboravljene vatre.

Odjednom više nisam sama. Pored mene se redaju tisuće i tisuće likova. Junaci, princeze, zle vještice, cure mojih godina, stari učenjaci ... svi koji su mi ikad pravili društvo u knjigama. I koji su postali dio mog života. Nerazdvojni dio mene, kao što se valovi ne mogu otkinuti od mora u kojem su rođeni.

Sad znam da nisam sama. Ni izgubljena. Ni napuštena. A ni bolesna. Jer su knjige uz mene, i oduvijek su bile. Jer me nikad neće ostaviti samu u uzburkanom moru moje svijesti. Jer sam uz knjige proživjela najljepše trenutke svog života. I jer je već netko osjećao isto što i ja, mislio isto što i ja, želio isto što i ja, Nisam više sama. A za to su zaslužne samo knjige.

